

Карпенко Олександр Миколайович
викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ КУЛЬТУРНОЇ СВІДОМОСТІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ В УМОВАХ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ

Гомогенність українського суспільства, заснована на такій спільності риси, як патріотизм, у селян та дворян, була важливим фактором ослаблення класових протиріч усередині країни [1].

Момент розуміння визначає структуру індивідуального свідомості. Цей момент пов'язаний із традицією, що представляє певну культуру. Зворотній зв'язок полягає у рефлексії свідомості над мисленням і поведінкою є умовою формування самосвідомості. Термін традиція означає досвід, що передається у формі майстерності. Поза традицією лише повністю адаптована масова свідомість примітивно належить звичаю.

У формі звичаю передаються лише уявлення у готовому незмінному вигляді. Але як тільки свідомість постає перед новим завданням, мислення змушене шукати нові алгоритми розв'язання. Усвідомлення незнання є найважливішою якістю та вихідний момент формування індивідуальної спантеличеної свідомості. Тому усвідомлення незнання виявляється необхідною інтенцією свідомості до розуміння нового сенсу, у результаті якого утворюється прямий зв'язок.

Як видно, не тільки свідомість, але, що найважливіше, і незнання здатне розгортатися в дії. Ця невизначеність є властивістю гіпотези. Формально ця спрямована свідомість від вихідного пункту незнання до пошуку нової інформації фіксується оператором питання.

У традиції думку може знайти лише базис питання. Тому індивід, що належить традиції, залишається у штучному попередньому стані стосовно продуктивної стадії розвитку свідомості.

Традиція виконує функцію деякої формальної штучної системи, тобто школи для проектування штучної істоти, з якої, можливо, сформується особистість як природна істота, здатна самостійно формулювати проблему. Ступінь ймовірності цього «можливо» залежить від відкритості самої системи особистості, тобто від зворотного зв'язку свідомості з мисленням та поведінкою [1].

Це означає, що будь-яка традиція, що представляє конкретну культуру, передбачає природне запитування формулювання думки. Термін «культура» означає роботу особистості над собою. Особистість удосконалюється у процесі мислення, тобто у пошуку нових ідей чи нових засобів вираження сенсу.

Цей пошук, який спрямовується інтенцією, означає встановлення прямого зв'язку свідомості з базисною традиційною системою уявлень. Інтенція свідомості розширює світогляд традиції за рахунок накопичення найбільш економічних алгоритмів розв'язання задач. І навпаки, рефлексія свідомості над мисленням є ознакою роботи особистості над собою як зворотний зв'язок [7]. Тому немає особистості взагалі. Особистість або приймає реальність і працює над собою, або біжить від неї в ілюзії та галюцинації. Третього не дано. Тобто особистість постійно перед вибором між цими двома шляхами вдосконалення чи деградації [2].

Але в умовах війни більшість українців переходить на українську, як знак поваги до своєї рідної мови, і відмови від всього російського.

Крім того, усвідомлювали або не усвідомлювали українці, але патріотизм був своєрідним гормоном мужності та відваги захисників Вітчизни, які, незалежно від наказів та волі влади, не щадили на полях битв своїх сил, здоров'я та навіть життів. Історія накопичила безліч прикладів героїзму як окремих людей, і масових армій [2].

Найбагатший ґрунт для відродження, збереження та розвитку патріотичних традицій дає історія та культура нашої держави, насичена бойовими та трудовими подвигами та звершеннями, високими зразками літератури та мистецтва, досягненнями в науці та техніці, прикладами духовності та жертвовності, високими зразками служіння Батьківщині [6].

Все разом узятє дозволяє сподіватися, що в годину випробувань патріотичні традиції зіграють свою роль у збереженні цілісності та незалежності нашої держави.

Зміна поколінь, політичних режимів, політичних систем, зміна цінностей, переконань, поглядів, позицій впливає на формування почуття патріотизму. Формування любові до Батьківщини в умовах глобалізації має свої особливості.

Культура – це життєва сила суспільства: історія, традиції, мистецтво, самобутність народу. Культура підвищує якість життя, концентрує соціальний досвід багатьох поколінь, накопичує знання про світ. Система культури – це живий процес, який постійно рухається, розвивається, видозмінюється. Культура є важливою частиною життя кожної людини та суспільства в цілому.

Саме культура робить людину особистістю. Громадянин стає членом суспільства в міру засвоєння знань, мови, цінностей, норм, звичаїв, традицій свого народу, своєї соціальної групи і всього людства.

Культура – це засіб вираження творчості, формування індивідуальної самобутності та зміцнення відчуття себе в суспільстві. Культурний досвід – це можливості для дозвілля, розваг, навчання й обміну досвідом з іншими. Музеї, театри, виставки, концерти, кіно – все це об'єднує людей [4].

Більшість українців вважають, що культура – основа для мирного життя. Адже вона вчить бути толерантними і розуміти один одного через мистецтво, навіть тоді, коли ми говоримо різними мовами. На прикладі культури можна побачити якість та рівень життя цілої країни.

Об'єднуючи людей, культурні заходи, такі як фестивалі чи виставки, створюють соціальну солідарність і згуртованість, сприяють соціальній інтеграції, розширенню можливостей громад. А також зміцнюють гордість за свою країну.

Список використаних джерел:

1. Світова гібридна війна: український фронт: монографія / за заг. ред. В. П. Горбуліна. К. : НІСД, 2017. 496 с.
2. Економічні інструменти протидії гібридній агресії: аналіз. доп. / за ред. А. Ю. Сменковського. Київ: НІСД, 2020. 69 с.
3. Могилевская Г. И. Информационная война в социальных сетях URL: <https://moluch.ru/archive/95/21400/>.
4. Носов В., Манжай О. Окремі аспекти протидії інформаційній війні в Україні. URL: univd.edu.ua/scienceactivity/index.php?usid=192&fid=898.
5. Закон України «Про Національну поліцію» від 02.07.2015 року URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>.
6. Конституція України, прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. 1875- IV URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/rada/show/1875-IV> Page 2 10.

Корчагін Микола Валерійович

професор спеціальної кафедри № 3
Інституту підготовки юридичних кадрів для СБУ
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого, кандидат наук
з фізичного виховання і спорту, доцент

Меленті Євген Олександрович

завідувач спеціальної кафедри № 9 Національної
академії Служби безпеки України,
кандидат технічних наук, доцент

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ УДОСКОНАЛЕННЯ СПЕЦІАЛЬНОЇ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ СИЛ СЕКТОРУ БЕЗПЕКИ І ОБОРОНИ УКРАЇНИ

Відповідно до Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 сили безпеки і оборони є основним інструментом держави для протидії збройній агресії Російської Федерації та забезпечення оборони України, захисту безпеки населення й інтересів держави [1]. Безперечно запорукою збереження територіальної цілісності, державного суверенітету та незалежності є наявність спроможностей сил безпеки і оборони, необхідних для досягнення переваги над силами ворога й звільнення всієї захопленої території країни [2].

Враховуючи активну фазу збройного конфлікту та наявну загрозу національній безпеці актуалізується завдання щодо удосконалення стандартів підготовки кадрів для сил безпеки і оборони. Реалізація цього завдання вимагає нових підходів, які б враховували вимоги програмних документів сектору безпеки і оборони з інтеграції України в європейський та євроатлантичний безпековий простір, завдання складових сектору безпеки і оборони, необхідність успішної протидії сучасним й новим загрозам.

Детальний аналіз останніх досліджень і науково-методичних публікацій [3-6] свідчить, що система військової освіти в Україні наразі перебуває в стадії реформування. Загальновідомо, що концептуально система підготовки сил безпеки і оборони змінила підходи до професійної підготовки фахівців за аналогічними для структур держав членів НАТО. Проведення низки реформ в підготовці військових фахівців напередодні вторгнення військ Російської Федерації на територію України вимагає аналізу та докорінних змін програм бойової підготовки та освітніх програм вищих навчальних закладів сил сектору безпеки і оборони з урахуванням новітніх підходів, форм та способів застосування військ.

Військовослужбовці та співробітники (далі фахівці) міністерств та відомств сектору безпеки і оборони України у межах виконання своїх функціональних обов'язків вирішують специфічні завдання (бойові, оперативні, службові), що супроводжуються значними фізичними і психічними навантаженнями. Актуальним постає питання забезпечення психофізичної готовності до ведення бойових дій, збереження життя і здоров'я фахівців. На думку експертів для цього варто посилити фахову складову підготовки випускника вищого навчального закладу за певною спеціальністю та забезпечити спеціалізацію його військової підготовки. Щодо